

Ympäristönsuojelun asioita tiedoksi

RAKYL 18.12.2024 § 194

Valmistelija Toimistosiihteeri Tarja Säily, tarja.saily@savonlinna.fi, p. 044 417 4688

Selostus

JÄTEASIAI

Etelä-Savon ELY-keskuksen vastaus koskien jätehuollon järjestämistä kiinteistöllä 740-003-8-17

Kiinteistön jätehuollon järjestämisasiassa on kyse kunnan velvollisuudesta järjestää erilliskerättävien jätelajien (biojäte, pakkausjätteet) kuljetus kiinteistöiltä. ELY-keskus toteaa johtopäätöksenä kiinteistöllä ilmenneseen ongelmaan, että ellei ratkaisua ole löydettävissä osapuolten välisten neuvottelujen keinoin, tulee kunnan toimivaltaisena viranomaisena ryhtyä asiassa toimenpiteisiin ennen sääolosuhteiden muuttumista jälleen haastaviksi. Jätelain mukainen valvontavirainen on tässä tapauksessa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka voi antaa jätelain 125 § ja 126 §:n mukaisia määräyksiä. ELY:n näkemyksen mukaan vastuu kuljetusten toimivuudesta on viime kädessä kaupungilla; jätehuoltoyhtiö hoitaa kunnan lakisääteisiä jätehuoltopalveluja. Toiminta edellyttää jätehuoltoviranomaisen ja kunnallisen jätehuoltoyhtiön välistä yhteistyötä.

Savonlinnassa on kuluvana vuonna tarkennettu menettelyjä puutteiden tai laiminlyöntien korjaamisen toimenpiteiden osalta ja kehittämistoimet jatkuvat. Tarvittaessa vaihtoehtoisia keräysjärjestelyjä tulee voida ottaa käyttöön. Kaikissa tilanteissa tulee estää ympäristön roskaantuminen ja muut ympäristö- ja terveyshaitat. ELY pitää tärkeänä mm. eri osapuolten yhteisiä katselmuksia, ohjeiden selkeyttä ja täsmällisyyttä, ennakoivaa kohdekohtaista riskinarviointia sekä mahdollisesti korjaavien toimenpiteiden kohtuullisuuden määrittelyä. Eri toimijoiden vastuut tulee myös määrittellä liittyen jätteen keräyspaikan järjestämiseen ja havaittujen puutteiden korjaamiseen.

ELY korostaa vastauksessaan rakentavan vuoropuhelun, vuorovaikutuksen ja ratkaisukeskeisen yhteistyön merkitystä kaikkien osapuolten/toimijatahojen välille ja kannattaa Kierrätysyhtiö Rippeen esittämiä neuvotteluja kolmikantaisesti viranhaltijoiden kanssa. ELY-keskus on jatkossa mukana Savonlinnan seudun jätehuollon järjestämisen kehittämisasioissa resurssien mahdollistamalla tavalla.

VESIASIAI

Ruoppaus- ja niittoilmoitukset

ELY-keskus on toimittanut tiedoksi ruoppaus- ja niittoilmoitukset:

- Puruvedellä sijaitsevilta kiinteistöiltä 740-591-873-3 (Lastauspaikka/ osakaskunnan ranta), 740-591-4-48 (Lakuuni) ja 740-591-4-39 (Purus). Niittoalueen pinta-ala on 14380 m² ja läjitysalueiden yhteensä 610 m². Työ tehdään telakaivinkoneella (seulakauhalla). Massa läjitetään kuivalle maalle kiinteistöille 740-591-4-41 ja 740-591-2-23 ja ajetaan 1-2 vuoden jälkeen pelloille maanparannusmateriaaliksi.

Toimenpiteen tarkoitus on palauttaa ranta vuosikymmenten takaiseen puhtauteen ja mahdollistaa muikun ja siian kutualueiden säilyminen. Perattavat järviruokoalueet sijaitsevat jo luvan saaneen hankkeen ESAELY/1773/2023 itä- ja länsipuolella. Perattavan alueen laajuus selviää työn edetessä ja riippuu Puruveden pinnan korkeudesta. Työ on tarkoitus tehdä jättien lähdön jälkeen keväällä 2025. Ilmoitus vesialueen omistajalle on tehty.

- Orivedellä sijaitsevalta kiinteistöltä 740-575-2-44 (Koivuranta). Ruoppausalueen pinta-ala on 190 m² ja ruoppausmassojen läjitysalue 110 m². Ruopattavan alueen syvyys on ennen ruoppausta 0,4 m ja ruoppauksen jälkeen 1,4 m. Työ on tarkoitus toteuttaa marraskuussa 2024 kaivurilla, työn kesto 2 päivää. Ruopattava maa-aines on soraa tai hiekkaa, joka läjitetään omalle maalle, tasoitetaan ja maisemoidaan. Toimenpiteen tarkoitus on mahdollistaa moottoriveneellä rantautuminen ja vesille meno matalan veden aikaan.

Väliaikainen poikkeaminen Ylä-Enonveden ja Saarijärven säännöstelyä koskevista määräyksistä

Aluehallintovirasto on toimittanut päätöksen Luonnonvarakeskuksen hakemuksesta koskien Ylä-Enonveden ja Saarijärven säännöstelyä koskevista määräyksistä talven 2024-2025 kuivuuden ajaksi. Aluehallintovirasto myöntää oikeuden poiketa säännöstely- ja vedenottomääräyksistä väliaikaisesti. Ylä-Enonveden talviaikaisen säännöstelyn alaraja saadaan alittaa enintään 30 cm:llä eli korkeudelle NN +80,00 m. Luvanhaltija on velvollinen seuraamaan jatkuvasti vedenkorkeuksien kehittymistä ja laatimaan uusia vedenkorkeusennusteita. Säännöstely- ja vedenottomääräyksiä on palattava noudattamaan heti, kun se on mahdollista ja viimeistään 30.4.2025.

Luvan haltija on velvollinen korvaamaan päätöksen mukaisen poikkeamisen toimeenpanosta mahdollisesti aiheutuvat vahingot, haitat ja muut edumenetykset. Poikkeamisen aloittamisesta ja päättymisestä on ilmoitettava E-S ELY-keskukselle sekä Enonkosken kunnan ja Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille.

ELY-keskuksen lausunto Winda Energy Oy:n aurinkovoimahankkeen hulevesisuunnitelmasta

ELY-keskus on toimittanut tiedoksi lausuntonsa Winda Energy Oy:n aurinkovoimahankkeen hulevesisuunnitelmasta. Hankealue (n. 66 ha) sijaitsee Viuhonmäessä. Hulevesisuunnitelman ja ELY:lle aiemmin jätetyn ojitusilmoituksen mukaan alueella tarvitaan uutta ojitusta n. 1,1 km. Vesien käsittely on tarkoitus toteuttaa virtaamansäätörakenteilla varustetuilla hulevesialtailla, joista edelleen alueen ulkopuolelle ja vastaanottaviin vesistöihin. Altaat olisivat tilavarauksen mukaan 1620 m² ja 1135 m³, mahdollista olisi toteuttaa yksi laskeutusallas myös kosteikkomaisena (tilavaraus 1320 m²). Altaita voitaisiin hyödyntää myös rakentamisen aikaisten vesien hallinnassa.

ELY:n näkemyksen mukaan hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja haitallisia vaikutuksia, eikä sille näin ollen tarvitse hakea vesilain mukaista lupaa, mikäli suunnitelmassa esitetyt vesiensuojelurakenteet toteutetaan. ELY korostaa, että alueella toimivalta ojitusyhteisöltä tulee saada toimenpiteille kirjallinen suostumus. Mikäli suostumusta ei saada, edellytetään ojitustoimitusta tai vesilain mukaista lupaa. ELY-keskus suosittelee myös kosteikkomaisen rakenteen pinta-alan

kasvattamista metsänhoidon suositusten mukaiseksi. Hankealueen etäisyys on ELY:n näkemyksen mukaan ennalta arvioiden riittävä lähimpään mustaliuske-esiintymään (n. 500 m). Mikäli hankkeen aikana havaitaan muutoksia, jotka aiheuttavat vesilain tarpeen, on lupaa haettava jälkikäteen.

ELY-keskuksen lausunto vesilain mukaisen luvan tarpeesta, pelastuslaitoksen venelaituri

Etelä-Savon ELY-keskus on toimittanut pelastuslaitokselle antamansa lausunnon koskien pelastuslaitoksen venelaiturin rakentamista kiinteistön 740-13-30-10 edustalle Savonlinnan kaupungin omistamalle vesialueelle 740-508-3-23. ELY-keskus katsoo, että suunniteltu laiturin poikkeaa tavanomaisesta laiturista, joten sille tulee hakea vesilain mukainen lupa Itä-Suomen aluehallintovirastolta.

Seppäharjun sora-alueen pohjavesitarkkailun tulokset 2024

Ramboll Finland Oy on toimittanut Seppäharjun sora-alueen pohjavesitarkkailun tulokset vuodelta 2024. Pohjavesinäytteet on otettu 25.11.2024 kahdesta tarkkailupisteestä (HP1 Destia, HP2 ELY). Tarkkailuun sisältyvästä lammesta ei saatu näytettä, koska se oli näytteenoton aikaan jäässä.

HP1:

- vesi oli kirkasta, väritöntä ja hajutonta
- kloridipitoisuus alle laboratorion määrittämissä rajoissa
- sulfaattipitoisuus matala (laskenut v. 2022 lähtien)
- metallipitoisuuden matalia tai alle määrittämissä rajoissa
- sähkönjohtavuus hienoisessa laskussa
- pH normaalilla vaihteluvälillä

HP2:

- kirkasta, kellertävää ja hajutonta.
- kloridipitoisuus laskenut selvästi edellisestä vuodesta
- sulfaattipitoisuus kääntynyt hienoiseen laskuun
- alumiinia alle laboratorion määrittämissä rajoissa, rauta- ja mangaanipitoisuudet kääntyneet laskuun mutta edelleen selvästi korkeammat kuin ennen vuotta 2022. Permanganaattipitoisuus nousussa v. 2022 lähtien.
- ensimmäisen kerran pohjavedessä todettiin kiintoainesta
- sähkönjohtavuus ja pH laskussa (pH keskimääräistä matalampi)

Tutkituista muuttujista ympäristölaatu normit (VNa 1040/2006) löytyvät vain kloridille ja sulfaatille, ja todetut pitoisuudet alittivat ympäristölaatu normit selvästi.

Savonlinnan kaupungin vetämien vesistö kunnostusten loppuraportit

Savonlinnan kaupungin vesistö kunnostushankkeet sekä Mertajärven läntisen osan muuttamiseksi kosteikoksi (vuosina 2019-2024) sekä Puruveden Jouhenjoen valuma-alueelle ja kosteikolle suuntautuvien toimenpiteiden osalta (vuosina 2023-2024) ovat päättyneet marraskuussa 2024. Hankkeiden loppuraportit ovat luettavissa luottamushenkilöille CloudMeetingissä liitteinä A, B, C ja D.

LUONNONSUOJELUASIAT

Etelä-Savon ELY-keskuksen päätökset luonnonsuojelualueiden perustamisesta

ELY-keskus on toimittanut seuraavat päätökset:

- Lepikonluhdan ls-alue (3,1 ha) kiinteistöllä 740-565-19-37 Alue koostuu luonnontilaisista soista, jotka ovat osa laajaa Kuonanluhdan luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokasta suokokonaisuutta.
- Viivin ls-alue (13,3 ha) kiinteistöillä 740-553-7-37 ja 740-565-95-36. Alue koostuu kahdesta osa-alueesta, jotka ovat osa arvokasta Kuonanluhdan suokokonaisuutta.
- Lahdenperussuonlähteen ls-alue (0,6 ha) kiinteistöllä 740-535-12-55. Lahdenperussuo on pääosin luonnontilainen, luontotyypeiltään ja lajistoltaan erittäin arvokas suoalue (saraluhtaa, luhtanevaa ja lähdelettoa, joka on Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalainen suotyyppi).

Ylläolevien ls-alueiden perustamisella toteutetaan Helmi-elinympäristö-ohjelman suojelutavoitteita.

- Lehmussaaren ls-alue (9,8 ha) kiinteistöllä 740-535-12-55. Saaren lakiosat ja länsirinne ovat mäntyvaltaista, vanhaa tai varttunutta kangasmetsää. Alueella esiintyy laajasti tuoretta ja kuivaa lehtoa, sekä tiheähköä varttunutta kuusikkoa.

Ls-alueen perustamisella toteutetaan Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) suojelutavoitteita.

ILMANLAATUASIAT

Ilmanlaadun mittausten kuukausiraportti, marraskuu 2024

Savonlinnan ilman laatua seurataan Olavinkadun varteen sijoitetulla mittausasemalla vuosina 2024 - 2025. Marraskuussa tehtyjen mittausten mukaan ilman laatu oli tunnuslukujen valossa hyvä. Pitoisuudet olivat alle ohjearvojen eikä raja-arvotason ylityksiä mitattu. Asemalla aloitettiin 10.1. pienhiukkasten (PM_{2.5}) mittaus.

Hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) huipputuntipitoisuus oli 92 µg/m³. Toiseksi suurin ohjearvoon verrattava vuorokausiarvo oli 15 µg/m³, joka on 21 % ohjearvosta (70 µg/m³).

Pienhiukkasten (PM_{2.5}) huipputuntipitoisuus oli 12 µg/m³. Kuukauden suurin vuorokausiarvo oli 6.9 µg/m³ eli 46 % WHO:n ohjearvosta (15 µg/m³).

Typpidioksidin (NO₂) huipputuntipitoisuus oli 63 µg/m³. Toiseksi suurin ohjearvoon verrattava vuorokausiarvo oli 18 µg/m³, joka on 25 % ohjearvosta (70 µg/m³). Typpidioksidin tuntikeskiarvojen 99 %:n arvo oli 41 µg/m³, joka on 27 % ohjearvosta (150 µg/m³).

Mittausten ajallinen kattavuus oli 100 %. PM₁₀- ja PM_{2.5}-mittauksen aineiston määrä 100 % ja NO₂-mittauksen aineiston määrä 98 %.

MUUT ASIAT

Toimenpideraportti, Simpalantien polttoainevahinko

Ramboll Oy on toimittanut raportin öljyntorjuntatyön jatkosta Simpalantiellä kiinteistöillä 740-895-1-5207 ja 740-541-3-17 sattuneesta polttoainevahingosta. Vahinko oli sattunut ja massanvaihtoa tehty

18.9.2023, jolloin kuitenkin maaperään jäi kunnostustarve. Öljyntorjuntatyöt tehtiin loppuun massanvaihtona 17.10.2024. Kunnostuksen tavoitetsasona käytettiin VNa asetuksessa 214/2007 öljyhiilijakeille <C₁₀-C₄₀ asetettua kynnysarvotasoa.

Pilaantunutta maata toimitettiin yhteensä 16,3 tonnia Kierrätysyhtiö Rippeen jäteasemalle Nousialaan. Kaivannon rajapinnoista otettiin jäännöspitoisuusnäytteet ja kaivanto täytettiin pilaantumattomalla soralla. Näytteet toimitettiin akkreditoituun laboratorioon analysoitaviksi. Maaperään ei jäänyt kynnysarvotasoa ylittäviä pitoisuuksia, maan tai maa-aineksen käytön rajoitteita ei jäänyt, eikä kohteella ole tarvetta jatkotoimenpiteille.

Toimenpideraportti, Sormusniementien öljyvahinko

Ramboll Oy on toimittanut raportin polttoainevahingon kunnostustoimenpiteistä 15.4.-12.6.2024 kiinteistöllä 740-577-18-24 Punkaharjulla. Kiinteistön maanpäällisestä polttoainesäiliöstä oli valunut polttoainetta maaperään arviolta 500 litraa. Vahinko oli havaittu 11.4.2024. Öljyä havaittiin polttoainesäiliön vieressä, alueelta johtavan salaojan purkuojassa, sekä purkuojan lähellä metsässä. Kauempana pelto-ojissa tai Puruveden rannalla ojaston purkualueella öljyä tai polttoaineen hajua ei havaittu. Pelastuslaitos asensi öljynimeytyspuomeja alapuoliseen ojastoon ja tarkasti tilannetta Enanlahdella hydrokopterilla ja dronella (öljyä ei havaittu).

Jälkitorjuntatyöt suoritettiin kahdessa vaiheessa 15.4.-19.4. sekä 10.6.-12.6. massanvaihtona. Pilaantunutta maa-ainesta toimitettiin yhteensä n. 252 tonnia Kierrätysyhtiö Rippeen Nousialan jäteasemalle. Puhdasta betonia toimitettiin 2,9 tonnia Punkaharjun Kuljetus Muhonen Oy:n toimipisteeseen, josta myös öljyinen vesi (n. 1,16 tonnia) kuljetettiin välivarastoinnin jälkeen Metsäsairilan jäteasemalle Mikkeliin. Kaivannot täytettiin pilaantumattomalla maa-aineksella ja maisemoitiin entiselleen. Vahinkoalueen salaojat uusittiin ennen täyttötöitä. Kunnostustyön aikana tarkkailtiin myös lähimpiä talousvesikaivoja sekä kohteen alapuolisia vesistöjä aistinvaraisesti ja näytteenotoin.

Kunnostuskaivannoista otetut jäännöspitoisuusnäytteet toimitettiin akkreditoituun tutkimuslaboratorioon analysoitaviksi. Suurin kohteella todettu jäännöspitoisuus alitti VNa 214/2007 kynnysarvotason selvästi. Tuloksien perusteella Ramboll arvioi, että kohteelta on saatu poistettua maaperään päätyneet polttoaineet riittävällä tarkkuudella, eikä kohteelle jäänyt toimenpidetarvetta, maa-aineksen tai maankäytön rajoitteita.

Esittelijä	Rakennustarkastaja Karvinen Juha
Päätösehdotus	Lautakunta päättää, etteivät edellä olevat asiat anna aihetta ottaa niitä erikseen käsiteltäviksi ja merkitä asiat tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.